

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Bratislave, dňa 6. apríla 2023

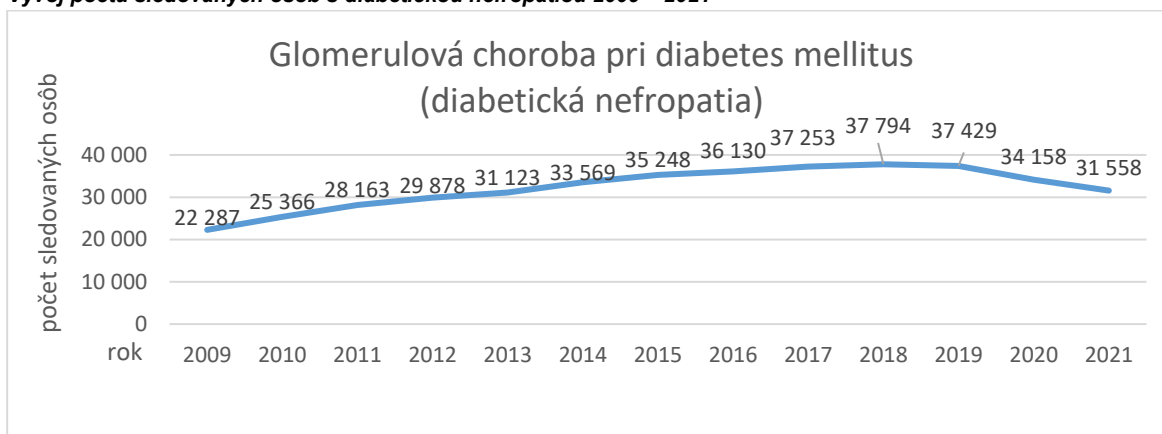
NCZI: Slovákom ničí obličky najmä cukrovka a vysoký tlak

Podľa údajov Národného centra zdravotníckych informácií je na Slovensku takmer 160-tisíc ľudí, ktorí potrebujú nefrológa a 4 458, čoraz mladších pacientov, odkázaných na dialýzu. Najväčšou hrozbou pre obličky je dlhodobá cukrovka a vysoký krvný tlak.

Obličky sú síce nenápadný, no veľmi dôležitý párový orgán. Zodpovedajú najmä za vylučovanie prebytočných tekutín a odpadových látok z tela a filtrovanie krvi. Našu pozornosť si väčšinou získajú až vtedy, keď s nimi niečo nie je v poriadku. Pri nedostatočnom fungovaní alebo zlyhaní obličiek sa v organizme začnú rýchlo hromadiť toxíny, ktorých sa telo nestíha zbavovať. Zároveň zadržiava prebytočné tekutiny, čo sa prejavuje opuchmi (najčastejšie v okolí členkov) a dýchavičnosťou spôsobenou vodou v pľúcach. Zlyhanie obličiek je život ohrozujúci stav. Dá sa riešiť dialýzou, teda čistením krvi prístrojom, ktorý nahrádza funkciu obličiek, alebo transplantáciou obličiek.

Obličky Slovákov dlhodobou poškodzuje najviac cukrovka a vysoký krvný tlak. Potvrdzujú aj [dáta Národného centra zdravotníckych informácií](#). Nefrológa navštívilo v roku 2021 celkovo 159 882 osôb (26 808 do 18 rokov, 133 074 nad 19 rokov). Pri klesajúcom trende návštevnosti zostáva poškodenie obličiek spôsobené diabetes mellitus dlhodobou najčastejšie diagnostikovaným ochorením vo vekovej skupine 19- a viacročných osôb. Pozitívnu správou je, že permanentný nárast počtu pacientov s týmto ochorením medzi rokmi 2009 až 2018 sa v roku 2019 zastavil a v ďalších rokoch klesal, čo však mohlo byť ovplyvnené aj nižšou návštevnosťou pacientov v ambulanciách v čase pandémie.

Vývoj počtu sledovaných osôb s diabetickou nefropatiou 2009 – 2021

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

Druhú najpočetnejšiu skupinu dlhodobo tvoria pacienti sledovaní v nefrologických ambulanciách pre hypertenznú a vaskulárnu nefrosklerózu. Za rok 2021 ich s touto diagnózou bolo sledovaných 21 790 (z toho 21 664 vo veku 19 a viac rokov a 126 pacientov do 18 rokov). Vysoký počet pacientov s poškodením obličiek spôsobeným hypertenziou je dlhodobým trendom.

Pravidelná dialyzačná liečba

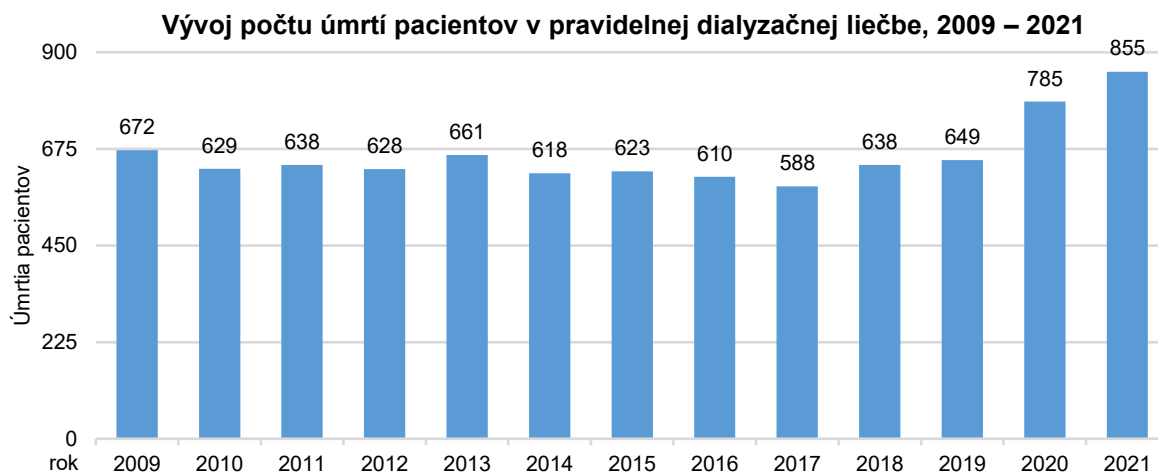
Pravidelnú dialyzačnú liečbu (PDL) potrebovalo na Slovensku v roku 2021 celkovo 4 458 pacientov. Najviac pravidelne dialyzovaných bolo pacientov, ktorí mali obličky poškodené cukrovkou (1 519 pacientov). Hoci medziročne (v porovnaní s rokom 2020) klesol počet pravidelne dialyzovaných pacientov o 105, v prípade mladších vekových skupín sme zaznamenali nárast počtu pacientov v pravidelnej dialyzačnej liečbe.

Počet pacientov v pravidelnej dialyzačnej liečbe podľa veku, 2020 – 2021

Rok	Spolu	Veková skupina						
		0 – 18	19 – 29	30 – 39	40 – 49	50 – 59	60 – 69	70+
2020	4 563	11	83	177	399	688	1 344	1 861
2021	4 458	17	99	200	402	685	1 258	1 797

Smutný nárast úmrtí pravidelne dialyzovaných pacientov

V roku 2021 dialyzačné stacionáre evidovali 855 úmrtí ľudí, ktorí boli v pravidelnej dialyzačnej liečbe. Oproti roku 2020 (785 úmrtí) vzrástol počet takýchto úmrtí o 8,9 %. Pri porovnaní priemerného počtu úmrtí osôb v PDL za roky 2015 až 2019 (priemerne 622 úmrtí) oproti roku 2021 evidujeme nárast o 37,5 %.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk